

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Sanctis

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXX

De Angelis, quid & quales sint: de eorum Hierarchijs & ordinibus, de
ministario eorum erga nos: & quo pacto nobis imitandi & honorandi sint,
Sermo I.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47060](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47060)

IN FESTO 3. MICHAELIS ARCHAN.
SERMO I. IN EADEM FESTIVITATE.

607

De Angelis, quid & quales sint: de eorum Hierarchijs & ordinibus, de ministerio eorum erga nos: & quo pacto nobis imitandi & honorandi sint.

Angeli eorum in caelis semper vident faciem Patris mei, qui in caelis est. Matthæi XVIII. Dulcissima planè & iucundissima nunc agitur solennitas, nempe sancti Michaelis Archangeli, & omnium spirituum angelicorum, in qua nos illorum felicitati & beatitudini totis animæ visceribus congratulari debemus, & pro maximis in eos collatis beneficijs diuinæ maiestati vberes gratias agere: ipsos denique speciatim inuocare ac pietatis & deuotionis officijs studiosissimè venerari, quo illorum protecti & adiuti patrocinio, securius aduersus inimicas dæmonum acies, & mala omnia nos à Deo retrahentia dimicemus. Ideo namque ex sancti Spiritus instinctu cõuenientissimè ab Ecclesia dies iste illorum honori decretus est, vt eorum suffragia & patrocina precibus, desiderijs, lachrymis, suspirijs atque alijs religiosæ venerationis studijs ambiamus: Quo tamen etiam vltro inuitamur, nisi planè cæci, stupidi & ingrati sumus, quando certum habemus cū illis nos quandoq; in cælesti patria perenniter victuros, atque interim dum hic sumus multis & magnis eorum nos frui beneficijs, atque ab innumeris animæ & corporis malis per eos præseruari. Neque latere nos potest indiuiduos eos totius huius peregrinationis nostræ, qua ab illorum dulcissima societate exulamur, esse comites, qui nos in rebus dubijs confirment, in aduersis erigant, in prosperis moderentur, in tentationibus tueantur, in periculis protegant, & ad virtutum profectus capiendos maxima nobis conferant adiumenta. Cum igitur tot tantaq; imo & multo plura ab illis consequamur bona, non possumus non illos vicissim amare, venerari, colere, nisi totius humanitatis prorsus expertes sumus. De quibus vt pauld diligentius aliquid agamus, primo quid vel quales sint videndum est: deinde quot Hierarchiæ & ordines, quæq; singulorū functiones & actiones: tertio de ministerio quod nobis impendant: quarto in quibus sint à nobis imitandi, & quo pacto colendi & venerandi. Primo igitur definiuntur angeli à Damasceno quod sint substantiæ intellectuales, semper mobiles, arbitrio libera, incorporea, Deo ministrantes, immortalitatem suscipientes secundum gratiam, non naturam. Et Isidorus: Angeli, inquit, sunt substantiæ spirituales, natura mortales conditi, sed contemplatione immortales facti, animo impassibiles, mente rationales, felicitate securi, futurorum præscij, inuisi mundum regunt, missi corpora aerea assumunt, in cælestibus commorantur. Quos ipsos diuus Bernardus libro quinto de Consideratione dicit esse spiritus potentes, gloriosos, beatos, distinctos in personas, dispositos in dignitates: ab initio stantes in ordine suo, perfectos in genere suo, corpore æthereos, immortalitate perpetuo impassibiles, non creatos, sed factos, id est, gratia, non natura mente puros, affectu benignos, religione pios, castimonia integros, vnanimitate indiuiduos, pace securos, à Deo conditos, diuinis laudibus & obsequijs deditos. Hæc ille.

Ex quibus multa possunt elici, quæ nos ad sanctorum angelorum amo-

§§§§ 4. rem,

Angeli sancti
quanta sint
deuotione
venerandi.

Festum An-
gelorum cur
institutum sit.

Beneficia
quænam an-
gelico famu-
larum homines
consequuntur.

Angelus qui-
nam desioia-
tur, quidve sit
angelicus
spiritus.
Ioannes
Damascen.
Isidorus.

Bernardus:

T. VI
22

Similitudo
Dei quanta
in Angelis
releueat.
Dionysius
martyr.
Ezech. 28.

Imago Dei ut
perfectior fit
in homine
quam in
Angelo.

Esaiæ 14.
Stabilitas
Angelorum

Fortitudo
Angelorum.
4. Reg. 19.

Pulchritudo
Angelorum.

Anselmus.

Bernardus.

rem vehementer inflamment. Est etiam in eis magna diuinæ essentia similitudo, & absolute loquendo, maior, quam in hominibus. Vnde D. Dionysius non solum ad imaginem Dei eos conditos esse dicit, sed etiam Dei imaginem, & scriptura sacra signaculum similitudinis eos appellat. Itemque vocantur specula splendidissima, copiosissime illustrata, intantum, uti cui contingeret videre angelum, idem ipse videret Deum in illo clarissime relucentem. Totum enim se Deus illis infudit, utpote diuinitatis capacissimis, tamen iuxta mensuram suam. Ac nihilominus sunt rationes quædam, ob quas perfectior est in homine Dei imago, quàm in angelo. Deinde maxima in eis inest puritas & inuiolata innocentia, quæ nulla vnquam cuiusuis vel tenuissimi delicti macula est aspersa, ita ut à diuo Dionysio vocentur specula pura & incontaminata. Non enim consenserunt apostatis illis, & defertoribus angelis, qui non contenti naturali dignitate, diuinos sibi voluerunt usurpare honores, & superbia ac importunitate rapere, quod humilitate & obedientia mereri debuissent. Sed sui conditoris perspecta voluntate, illi firmissimè ac promptissimè inhaerunt, & quicquid se nouerant ab illo adeptos, totum in illum refuderunt, neque vlla ex parte committere voluerunt, ut ab illo vel minimum discordarent. Qua in re multum certe hominibus antecellunt, ut quorum est natura peccati contagione corrupta. Poterant quidem sancti angeli cum cæteris repugnare Deo, sed liberi arbitrij facultatem diuinæ gratiæ applicuerunt, eiusque ope & adiutorio freti, in bono perstituerunt.

Præterea ingenti sunt robore ac fortitudine præditi. Patet hoc ex Regum libris, vbi vnus angelus dicitur interfecisse nocte vna centum octoginta quinque hominum millia. Nam suo quodam impetu feruntur, itaque tanto maiori vi & efficacia, quanto minus corporis implicantur impedimentis, & quanto sunt à corpore remotiores. Adhæc ineffabili pollent pulchritudine, adeo ut nihil sit in his rebus inferioribus, quod eis possit comparari. Quid autem mirum si Deus tam speciosos & elegantes voluit habere ministros cum sit ipse fons pulchritudinis, Deus immensæ maiestatis, quem non decent nisi absoluti decoris seruitia? Itaque etsi mirabilis est pulchritudo & splendor solis & lunæ, tamen nihil habet ad angelicam elegantiam & claritatem. Vnde D. Anselmo doctissimo & sanctissimo pontifice autore, si angelus vnus flaret in cælo stellato, & essent tot soles, quot stelle, tamè illius vnus angeli claritas soles omnes haud secus obscuraret, quàm solis splendor stellarum lumen, multisque modis etiam solis pulchritudinem longè amplius vinceret, quàm solis decor terræ pulchritudinem superat. Et hæc quidem ita se habent etiam de infimo angelo. Quæ ergo mens concipere, quæ ratio inuestigare possit summi angeli decorem & elegantiam? Ut enim D. Bernardus ait, qui in naturalibus præcellunt angeli, iidem etiam præcellunt in gratia & gloria. Verè amabiles & omni terrena pulchritudine incomparabiliter amabiliiores cælestes illos & absolute venustatis spiritus, qui si bene & attentè considerentur, possint mentem contemplantis etiam in ecstasi rapere sui decoris incomprehensibili magnitudine, & splendoris inextinguibili claritate. Si ergo o vilis homuncio amas res viles temporarias, cur non ita potius viuas, ut possis ad horum pertingere consortium, quos

quos Deus tanta ornavit pulchritudine, tanto illustravit lumine, ut deforme sit & obscurum, quicquid totus hic sublunaris habet orbis?

Est insuper aliud in eis quod dignitatem & felicitatem eorum v. hementer exaggerat, ut quod in bono sunt confirmati, ita ut nulla unquam ratione possint à Deo excidere. Nos quidem miseri instabiles sumus & fluctuamus, & quandoque ubi omnia nobis tuta arbitramur, repente in cœnum corruimus, atque vix agrè ad resurgendum conualescimus. Quod hodie placet, cras displicet: & ut hodie sumus ad bona agenda agiles & strenui, ita sequenti die ad omnia quæ virtutis sunt, torpemus ac languescimus. Atqui angeli sancti ubi semel tota mente in Deum se converterunt, mox in gratia confirmati, simulque tria sunt præmia consequuti: nempe tranquillitatem, in Patre per Christum reconciliatorem: veritatem in Filio per Christum doctorem: suavitatem in Spiritu sancto, per Christum amatorem. Accedit huc, quod in ordine creaturarum supremum obtinent locum, & in omni naturali perfectione, sapientia, virtute mirabiliter excellent, donis item gratiæ & gloriæ longè excellentius præfulgent: ex quibus summa eorum colligitur amabilitas, quam certè tanto constat in re qualibet esse maiorem, quanto maior illi inest bonitas: quæ non potest non maxima esse in sanctis angelis, tam multimodis naturæ, gratiæ & gloriæ donis tam excellenter ornatis, qui sicut diximus, nullam unquam cuiusvis peccati labeculam contraxere, qui ab initio suæ creationis in summa puritate & innocentia atque perfectione perstitierunt, qui mox ut confirmati sunt, Deum gloriæ fontem omnis boni, felicitatis abyssum, beatitudinis summam perspicuè ac dilucidè sunt contemplati, ardentissimè dilexerunt, tota omnium virtutum suarum facultate deditissimis mentibus honorarunt, qui eidem regi seculorum immortali, invisibili in omnibus semper promptissimè morem gerunt, eum studiosissimè laudant, & ingenti cum humilitate suspiciunt & admirantur, clamantes, & dicentes absque ulla intermissione: *Benedictio, & claritas, & sapientia, & gratiarum actio, honor, & virtus, & fortitudo Deo nostro in secula seculorum, Amen.* Et hæc quidem de primo, puta, quid vel quales sint angeli sancti, dictum sit satis. Quot autem sint illorum Hierarchiæ, quot ordines, quæque singulorum functiones & officia, atque etiam quæ actiones eorum, tam considerandum venit. Hierarchiæ tres esse constat: infimam scilicet, mediam & supremam, atque singulæ Hierarchiæ tribus constant ordinibus. Ordines itaque sunt novem, Primus Angelorum, Secundus Archangelorum, Tertius Principatuum, Quartus Potestatum, Quintus Viratum, Sextus Dominationum, Septimus Thronorum, Octavus Cherubim, Nonus Seraphim. Ita distinguuntur à D. Dionysio martyre & Episcopo, qui fuit Pauli Apostoli discipulus. Sed D. Gregorius, eumque secutus Bernardus paulo aliter distinguunt. Sed parum refert. Non enim contenderunt inter se sancti patres isti, sed suam quisque sententiam protulerunt, parati semper cedere melius sententibus. Angelorum autem officium est, ut minora hominibus nunciarent, eosque purgant, illustrent & perficiant, eis assistant in tentationibus, quæ non parum multa occurrunt in hac vita, quamvis multi ob mentis excitationem tentationes non sentiant, eo quod spontè sua vitijs dediti sint: eos item ad virtutes agendas excitent, eos deducant per lubricum huius periculosi

Confirmatio angelorum.

Tranquillitas, & veritas & suavitas angelorum quanta.

Donis gratiæ & gloriæ angelis collata.

Perfectio angelorum quanta.

1. Tim. 1.

Apoc. 1.

Hierarchiæ angelorum tres quæ sunt. Ordines qui & quot sunt angelorum.

Dionysius martyr. Bernardus Gregorius

Angelorum officium quod.

h h h exilij

T. VI
22

exilijiter. Siquidem diuino ipsi amore incomparabiliter ardent, & celesti pleno sunt lumine, atque Dei & Domini sui gaudijs perfectè perfrauntur, ad quæ ex voluntate Dei nos perducere debent, vt ex nobis initauretur ruina desertorum spirituum, & celestis Hierusalem muri illorum lapsu diruti ex nobis reedificentur. Archangeli summa, id est quæ naturam excedunt, vt sunt fidei mysteria, atque id genus alia arcana nunciare solent: nempe quæ ad vtilitatem Reipublicæ pertinent. Et quamuis sint superioribus agminibus inferiores, tamen quarundam proprietatum illorum participes sunt, & angelis inferioribus præfunt, reducuntque inferiores ad superiora: itemque dominis, regibus, pontificibus, & quibuscunque regentibus præfident, atque sacris intersunt. Principatus ita dicuntur, quod subditis spiritibus præfint, & eos ad diuinum explendum ministerium disponant. Ad quos, vt vult Diuus Dionysius, id pertinet, vt regni alicuius aut gentis vniuersale regimen ad Dei similitudinem reducant: estque eorum officium, promouere homines, vt non priuati commodi, aut lucri vel vtilitatis causa, sed ob Dei amorem & honorem iustitiam exequantur. Curant etiam publica, gentes, principes, magistratus, prouincias & regna: & vim quandam prælati influunt, quam ipsi à terribili sede maiestatis diuinæ hauriunt: quo fit vt subditi iugum quoddam præfidentis, à quo facillè se absoluerent, sentiant, imo timeant ac reuerentur in eis vim diuinis per principatus illis inditam & communicatam. Cum enim alioqui principes perinde vt subditi, homines sint, eiusdemque naturæ & mortalis conditionis, neutiquam illos timerent subditi, nisi terror diuinus per principatum ministeria eos eueheret, ac ceteros incusso timore ad præstandam obedientiam & reuerentiam compelleret. Vnde pessimè illi agunt, qui prælatos & superiores suos despiciunt: quandoquidem totum id redundat in iniuriam summi regis & principis. Sed quia nimium deformis est omnis præfidentia, nisi illis præditi sint qui alijs præfunt, quæ merito eos dignos efficiant ad alios gubernandos, hoc est, veris virtutibus, qui est pulcherrimus principum decor & ornatus: careantque virijs, & terrenis voluptatibus ac oblectamentis minimè dediti sint, quod eos omnibus reddit venerabiles. Virtutum ministerio & fauore tum illis, tum alijs hominibus additur animi constantia & mentis quidam robustus vigor, ac virilis seueritudo contra vitia, & effeminantes voluptates. Quartum verò locum obtinent Potestates: quarum nobis præfidium cum primis necessarium est, vt aduersum Potestates abreas, malitiæ & inuidiæ plenas, præualeamus. Potestates arcent ea quæ ordinem diuinæ distributionis aliquo modo perturbare videntur. Diuus Gregorius de his spiritibus loquens: Potestates, ait, vocantur hi angeli, qui hoc potentius in suo ordine perceperunt, vt eorum ditiori virtutes aduersæ subiectæ sint: quorum potestate refranantur, ne corda hominum comprimere aut obumbrare valeant. Item Bernardus: Illi, inquit, spiritus, qui Potestates nominantur, dum crucifixi nostri diuinam potentiam vbi que attingentes, eam magnificare delectantur, hinc ad disturbandas demonum, hominumque vires, pro his qui hereditatem capiunt salutis, potestatem accipiunt. Diuus Dionysius eosdem spiritus diuinarum Dominationum & virtutum donis fulgere dicit, quibus possunt rebelles virtutes & potestates

Archangelo
sem officium
quod.

Principatus
officium quod.
Dionysius
martyr.

Subditi cur
tios præla
tos timeant.

Principum
& prælatu
decor & or
natus verus
quis sit.

Potestati of
ficium quod.

Gregor.

Bernardus.

Hebr.

Dionysius

potestates coercere. Virtutum officium est docere prælatos, vt facile & cō-
 stanter quæ sui sunt muneris exequantur, & onera spiritalia æquanimiter
 ferant. Fiunt etiam miracula per hos spiritus, virtutemque mira faciendā
 hominibus influunt. Nouem quædam illis tribuuntur. Primum est, quod
 virilem habeant constantiam: Secundum, quod omne opus caeleste & dei-
 forme exerceant: Tertium, quod ne infirmetur, semper à supremo fonte
 hauriant: Quartum, quod Deum præ oculis in exemplar habeant: Quin-
 tum, quod perseuerent in incepto opere: Sextum, quod in supremum hie-
 rarchiam tendentes, omnimodam similitudinem & imaginem eius sibi cō-
 parent: Septimum, quod, vt id possint, in ipsum Deum toto affectu, totisq̃
 viribus conuersi sint. Octauum, quod tanquam vasa sanctissima omnibus
 charismatibus repleta inferioribus sibi creditis virtutem & fortitudinem
 communicent. Nonum, quod omni diligentia eos, quibus fauent, studeant
 Deiformes efficere. Cur autem ordo iste specialiter virtutum dicatur, cum
 nullus beatissimorum spirituum ordo otio torpeat, sed omnes summi Dei
 voluntatem exequantur, quod vtique sine virtute fieri non potest, vnde re-
 ctè omnes virtutes possint appellari: huius ea ratio est, quod sicut ceteri spi-
 ritus à dono quo maximè vigent accipiunt denominationem, sic & isti à do-
 no præcipuo virtutes appellantur. Sextus ordo est dominationum, qui in
 media hierarchia, summum obtinent gradum, & velut architecti quid in-
 feriores agere debeant spiritus, ex diuinæ voluntatis præscripto decernūt,
 eosque ad totius dominij fontem & principem reducere, & tum seipso-
 rum illos eidem conformare nituntur. Et licet eis dominantur ac præsi-
 deant, abest tamen ab illis omnis fastus, & tyrannica dominandi libido.
 Ad illos referri habent, vt quidam volunt, tanquam ad dominos, opera-
 tiones virtutum, tutamina potestatum, regimina principatum, reuelā-
 tiones Archangelorum, curæ & prouidentix Angelorum. Dominationes
 sua nobis virtute assistunt, ne mundanis affectibus præpediamur, sed ijs
 omnibus dominemur, corpusq̃ redigamus in seruitutē, vt discat parere spi-
 ritui. Multas habet isti spiritus proprietates, quas enarrare longum foret:
 tamen obiter referre libet extra ordinem, quo pacto eis conformari debea-
 mus. Primo, danda nobis opera est, vt semper appetamus caelestia. Deinde
 vt nulli simus vitiorum tyrannicæ & indignæ seruituti subiecti. Tertio, vt
 liberum habeamus dominium in nosipso, contemnendo ac conculcando
 omnia à Deo nos abducentia. Quarto, vt affectu & mente simus liberi ab
 omni vili subiectione. Quinto, vt nihil in nobis admittamus, quo Deo dis-
 similes efficiamur. Sexto, vt ex sancta quadam animi generositate nulli ser-
 uiamus, nisi summo principi. Septimo, vt eidem semper adhaereamus, ipsi
 plenè conformati. Octauo, vt quoad possumus, omnes ad ipsam summam
 pulchritudinem & Deiformitatem conducamus. Nono, vt in ipsum Deū to-
 tantis acie & operibus intēdamus. Decimo vt ipsi non solum conformes,
 sed iidem & vnū cum ipso effecti, semper illius pulchritudine perfruamur.

Throni sunt sedes Dei, in æquillissime & serenissimæ mentes, in quibus De-
 us sua decernit iudicia: Hi spiritus vsque ad celsissimam Dei contemplatio-
 nem subriguntur, atque in sedente in ipsis Deo firmantur & quiescunt, eun-
 demque Deum etiam alijs aduehant, & influunt dona sibi ab illo collata:

h h h h 2 suntq̃

Virtutum of-
 ficiū quod.

Virtutes cor
 quidā angeli
 præ ceteris
 dicantur.

Dominati-
 num officium
 quod sit.

Dominatio-
 num proprie-
 tates quæ nā
 sunt.

Dominatio-
 nibus quoniam
 nos conformemur.

Thronorum
 officium quod
 nam sit.

T. VI
22

Angelorum
ordines vti
cum thronis
coniungatur

suntque Dei, & influxus illius capacissimi. Per Thronos disponimur, vti
plum Dei effecti, suscipiamus ipsum Deum, tanquam in hospitia sibi graui-
sima commigrantem. Cum his Thronis alij Angeli & Archangeli Seraphicus amor,
iunguntur ad iudicia Dei complenda. Concurrunt enim Seraphicus amor,
veritatis & iustitiæ zelus. Interuenit etiam Cherubica scientia, que in distri-
buitiua iustitia gradus disponat, & in iudicatiua retributiones & flagella pro
meritis & flagitijs decernat. Adfunt Dominationes, vt liberum ab affectu &
passione proferatur iudicium. Virtutes assistunt iudicibus, vt sint viriles argu-
constates in iudicijs proferendis. Præsto sunt Potestates, vt iudicium prolata-
tum exequantur, coercentes omnem tyrannidem, & eos qui abutuntur viri-
bus suæ potestatis. Conueniunt Principatus Angeli & Archangeli, vt approp-
bent & faueant iudicio, & distributioni delatæ ad iudice. Thronos autem alij
ordines ad sua explenda officia non asciscunt. Cherubim beatissimi spiri-
tus sunt, eminenti præditi scientia, quibus Deus thesauros sapientiæ, & sci-
entiæ splendores copiosissimè impartiuit, adeo vt ipsi alijs inferioribus largi-
ter communicare queant. Horum officium est promouere homines ad
Dei cognitionem. Seraphim denique vt sunt Deo propinquissimi, ita omnes
inferiores spiritus felicitate, perfectione, dignitate excellunt: quorum mu-
nus est alios diuini amoris inflammare ardore, in Deum dirigere, & formam
diligendi tribuere. De quibus B. Gregorius scribit in hæc verba: Seraphim
vocantur illa agmina, quæ ex singulari propinquitate conditoris sui incom-
parabili ardent amore. Quæ quia ita Deo coniuncta sunt, vt inter hæc
& Deum nulli alij spiritus intersint, tanto magis ardent, quanto hunc vicin-
ius vident. Quorum profectò flamma, amor est: quia quo subtilius claritatem
diuinitatis eius aspiciunt, eo validius in eius amore flammascunt. Possent
adhuc alia multa de Hierarchijs & ordinibus Angelorum dici, sed
nimium forsitan onerosi essemus. Quanta autem in his ordinibus sit ange-
lorum multitudo, nemo adhuc vnquam definire ausus est. Innumerabilem
& incomprehensibilem esse certum est. Cum enim sit immensa cæli empyrei
magnitudo, immensam quoque ciuium eius multitudinem esse conuenit.
Quod etiam pertinet ad gloriam conditoris, qui quum sit rex & princeps
infinite dignitatis, infinitam debet habere frequentiam & copiam sibi
ministrantium. Sunt qui scribunt tot esse angelicos spiritus, vt etiam si omnes
homines, qui fuerunt, sunt & erunt, impræsentiarum viuerent, singulis
possent decem angeli custodes assignari. Atque ex dictis diui Dionysij mar-
tyris colligunt sancti viri incomparabili multitudine sanctos angelos ex-
cedere inferiorum rerum numerum. O quæ erit felicitas tot tamq; præcla-
ris posse iungi spiritibus, & cum eis semper iucundissimam & felicissimam
vitam viuere, omnis mali nesciam, bonis omnibus affluentem.

Cherubim qd
ordo, quod qd
eoru officiu.

Seraphim
ordo quis
quod qd eoru
officium.

Gregorius.

Numerofitas
angelorum
vlti incom-
prehensibilis.

Numerus
angelorum
secundum
quosdam
quantus.

Dionysius
martyr.

Angelorum
ministerium
erga homi-
nes cuius
modi.

His ita dictis de angelorum Hierarchijs & ordinibus, dicamus pauca de
ministerio illorum erga nos. De quo id certissimè est, humanissime, benignis-
simè, promptissimè, ac studiosissimè eos semper adesse nobis, nos tueri
ac protegere, nos præmonere ac dirigere, nobis congratulari proficienti-
bus, condolere deficientibus, nec secus nos fouere, ac adiuuare semper & v-
bique, quam quæuis indulgentissima mater posse infantem ex se genitum.
Amant enim nos, qui vident nos amari à Deo, & propter Deum quicquid
possunt

possunt libenter præstant nobis: adeoque illius amore se totos nobis cupiunt impendere. Et quamvis sæpe nos irreuerenter, indignè, ac iniquè geramus in illorum præsentia, tamen ferunt nos, & instigant ad meliora, cupiuntque nos semper magis ac magis proficere, & summam in cælis gloriam obtinere. O quis vel cogitare sufficiat, à quot malis per illos eruiamur, quot bona consequamur. Sed vix ingratitudini nostræ, qui pro tot tantisque illorum in nos meritis non solum grati non sumus, sed etiam grauiissima eos sæpe iniuria & contemptu afficimus. Quæ de re dici plura possent, sed restat adhuc, vt in quibus eos imitari, & quo pacto colere ac venerari debeamus, explicemus. Vbi sanè innumera sese offerunt, in quibus imitandi sint. Quot enim in illis virtutes insunt, tot nobis imitanda veniunt. Sed si omnia imitari non possumus, saltem imitemur mutuam ac fidelissimam charitatem erga se inuicem, summam & promptissimam obedientiam erga Deum, officiosissimam famulatam erga nos miseros, vt & nos mutuo fideliter, purè, castè, sincère nos diligamus in Deo, & propter Deum, semperque & in omnibus diuinæ voluntati obtemperemus, & sanctis illis ac beatis spiritibus quicquid possumus amoris & piæ venerationis impendamus. Neque sanè prætermittendum est, quin ad minus angelo custodi nostro singuli quotidie aliquod seruitium exhibeamus, quo & illi grati simus, & eius patrocinium atque adiutorium imploremus. Nisi enim id agamus, certè iniqui, impudètes, & execrabiles sumus, qui fidelissimè illius erga nos charitati & beneuolentiæ immemores ac ingrati esse non veremur. Honorandus etiam & speciali amoris affectu nobis complectendus est sanctus Michael archangelus, cuius etiam hodie specialis memoria agitur, qui est princeps Ecclesiæ, signifer cæli præclarus, ac illustris paradisi præpositus, qui contra Dei hostes terribiliter intonat. Quis vt Deus? qui Deum timentes fidelissimè adiuuat, in morte animas suscipit, pluratque alia nobis præstat beneficia, gratia & misericordia Dei ac Domini nostri Iesu Christi, qui viuit & regnat per omnia secula seculorum, Amen.

SERMO II. IN EADEM SOLENNITATE

Beneficia decem honorum angelorum ad homines quæ: malorum uicem angelorum erga homines quanta crudelitas, quomodoque per bonos Angelos idem refranentur.

Angelus suus Deus mandauit de te, vt custodiant te in omnibus vijs tuis. Psalmo XC. Dies iste charissimi iure optimo sanctis Angelis dedicatus est. Decet namque nos multis nominibus honorare eos. Ipsi enim licet sint illustrissimi principes, tamen custodiunt nos & ministrant nobis, multaque nobis præstant beneficia, quæ quamuis omnia commemorare non possimus, nihilominus de quibusdam hac vice dicemus, vt ijs cognitis ardentius illos amemus, & propensiori studio veneremini. Primo igitur odium & malignitatem, ac nocendi libidinem erga nos malorum spirituum refranant, nosque tuentur. Quod sanè nobis cum primis necessarium est: quandoquidem demones inexpiabili nos odio prosequuntur, eorumque ingès est subtilitas, calliditas & fortitudo. De viribus diaboli nostis quid apud D. Iob

h h h h . 3 . scri-

Angeli in quibusdam imitandi sint.

Angelus cuique homini deputatus, vt honorandus & venerandus

Michaelis archangeli patronum, quique sit à nobis eius implorandum suffragium.

Angeli vt demorum malignitatem refranant nocendi.